

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ
ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. « Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգիրքը (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) լրացնել 135.1 հոդվածով՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«1. Հայիոյանքը՝ խոսքի, պատկերի, ձայնի, նշանի կամ այլ եղանակով հանրորեն հայտնի անպարկեշտ բառերի և հասկացությունների հրապարակային արտահայտումն է համացանցում կամ զանգվածային լրատվության միջոցներով՝ ուրիշի պատիվն ու արժանապատվությունն արատավորելու նպատակով՝

պատժվում է տուգանքով՝ նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից երկուհարյուրապատիկի չափով կամ կալանքով՝ մինչև մեկ ամիս ժամկետով:»:

Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում հրապարակմանը հաջորդող տասներորդ օրը:»:

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ
ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ
ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 183-րդ հոդվածի 1-ին մասում «242-րդ հոդվածի 1-ին մասով» բառերից հետո ավելացնել «135.1 հոդվածով» բառերը:

Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում հրապարակմանը հաջորդող տասներորդ օրը:»:

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ԵՎ ՔՐԵԱԿԱՆ
ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔԵՐՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Վերոնշյալ օրենքների նախագծերի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է զանգվածային լրատվության միջոցներով, սոցիալական

**Հայաստանի Հանրապետության օրենքը Հայաստանի Հանրապետության
քրեական և քրեական դատավարության օրենսգրքերում
լրացումներ կատարելու մասին**

ցանցերով այլ անձանց (այդ թվում՝ փաստաբանի) պատիվն ու արժանապատվությունը նսեմացնելու նպատակ հետապնդող հայիոյանքների կատարման դեպքերի կանխարգելման և իրավական հետապնդման արդյունավետ միջոցների ներդրման անհրաժեշտությամբ:

Իրավական պետության անքակտելի հատկանիշներից մեկը հանդիսացող արտահայտման ազատությունը պետք է իրացվի այնպես և այնպիսի սահմաններում, որպեսզի չխախտվեն այլոց իրավունքները և, մասնավորապես, պատվի և արժանապատվության անձեռնմխելիության իրավունքը, այլապես առկա կլինի արտահայտման ազատության չարաշահում:

Խոսքի և արտահայտման ազատության չարաշահման հանրային վտանգավորություն ներկայացնող դրսևորում է հայիոյանքը, որը կատարվում է հասարակության հայտնի և միջանձնային հարաբերություններով շրջանառվող ոչ ցենզուրային անպարկեշտ բառերի և արտահայտությունների միջոցով, որոնք կարող են ունենալ ինչպես խոսքային, այնպես էլ պատկերային, ծայնային և այլ դրսևորումներ: Սույն արարքի իրավական կազմի օբյեկտիվ կողմի հատկանիշ է հայիոյանքի հրապարակային բնույթն՝ առնվազն որևէ երրորդ անձի համար հայիոյանքի կատարման փաստի մասին տեղեկատվության հասանելիությունը: Սույն հանգամանքն ազդեցություն է ունենում նաև արարքի սուբյեկտիվ կողմի՝ մեղքի բնույթի և աստիճանի վրա. հրապարակային հայիոյանքը հիմնականում կատարվում է չարամտորեն՝ ուրիշի պատիվն ու արժանապատվությունը նսեմացնելու և այդ փաստն այլ անձանց հասանելի դարձնելու ուղղակի կամ անուղղակի դիտավորությամբ:

Հայիոյանքի բովանդակությունը և դրա հրապարակային բնույթը կրկնակի վնաս են պատճառում վերջինիս հասցեատիրոջ պատվին և արժանապատվությանը, ինչպես նաև գործարար համբավին: Ավելին՝ հայիոյանքն իր մեջ կարող է պարունակել դրա զոհի նկատմամբ շանտաժի և այլ հակաիրավական գործողությունների տարրեր: Արդյունքում իրավախախտի կողմից խոսքի ազատության իրացման չարաշահման հետևանքով այլ անձ ենթարկվում է բարոյական և հոգեբանական նսեմացման, որը կարող է ամենատարբեր անբարենպաստ հետևանքներ առաջացնել հայիոյանքի զոհի համար՝ ընդհուպ մինչև հոգեբանական խնդիրներ և ինքնավնասման դեպքեր:

Հայաստանի Հանրապետությունում հայիոյանքի հրապարակային դրսևորումներն ունեն աճի միտում: Որպես իրավունքի խախտման սույն տեսակի հարթակ հաճախակի հանդես են գալիս սոցիալական ցանցերը, զանգվածային հրապարակային միջոցառումները: Սույն իրավախախտման իրավական

**Հայաստանի Հանրապետության օրենքը Հայաստանի Հանրապետության
քրեական և քրեական դատավարության օրենսգրքերում
լրացումներ կատարելու մասին**

հետապնդման կառուցակարգերը տվյալ դեպքում բավարար չեն, քանի որ կա՛մ երկարատև են և ունեն ընթացակարգային խրթինություններ և ֆինանսական անհարմարություններ՝ մասնավորապես, տուժողից գանձվող պետական տուրքի տեսքով (խախտված իրավունքների վերականգնման քաղաքացիադատավարական կարգ), ինչպես նաև կրում են ավելի շատ մասնավոր-իրավական բնույթ: Մինչդեռ, իրավական պետությունը հանդիսանում է հանրության բարոյականության և այլոց իրավունքների պաշտպանության երաշխավորը, որպիսի փաստն ուղղակիորեն բխում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունից և, նախ և առաջ, դրա 1-ին անփոփոխ հոդվածի իրավակարգավորումից: Հետևաբար, հայիոյանքի վարքագծի քրեաիրավական կանխարգելումն ու հետապնդումը կարող է լինել առավել արդյունավետ գործիք՝ թե՛ տուժողի համար իրավական ընթացակարգերի առավել պարզ բնույթով և հասանելիությամբ և թե՛ պետության հարկադրական ապարատի առավել հասցեական և արդյունավետ կիրառման իմաստով՝ նպատակ ունենալով ապահովել հանրային համերաշխություն և մարդու իրավունքների նկատմամբ համընդհանուր հարգանք և պաշտպանություն:

Միաժամանակ հաշվի առնելով նկարագրված արարքի խիստ անձնական բնույթը գտնում ենք, որ պետք է լրացում կատարել նաև ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքում, նախատեսելով, որ հայիոյանքի փաստով քրեական հետապնդումը իրականացվում է մասնավոր կարգով:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ԵՎ ՔՐԵԱԿԱՆ
ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔԵՐՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ
ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ՆՈՐ ԻՐԱՎԱԿԱՆ
ԱԿՏԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ, ԳՈՐԾՈՂ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ
ԿԱՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ**

Հայաստանի Հանրապետության քրեական և քրեական դատավարության օրենսգրքերում լրացումներ կատարելու մասին ՀՀ օրենքների նախագծերի ընդունման կապակցությամբ նոր իրավական ակտերի ընդունման, գործող իրավական ակտերում լրացումներ կամ լրացումներ կատարելու անհրաժեշտությունը բացակայում է:

**Հայաստանի Հանրապետության օրենքը Հայաստանի Հանրապետության
քրեական և քրեական դատավարության օրենսգրքերում
լրացումներ կատարելու մասին**

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ԵՎ ՔՐԵԱԿԱՆ
ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔԵՐՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ
ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԿՐՃԱՏՄԱՆ ԵՎ ԾԱԽՍԵՐՈՒՄ
ԱՎԵԼԱՑՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ**

Հայաստանի Հանրապետության քրեական և քրեական դատավարության օրենսգրքերում լրացումներ կատարելու մասին ՀՀ օրենքների նախագծերի ընդունման կապակցությամբ նախատեսվում է Հայաստանի Հանրապետության եկամուտների կրճատում, սակայն ծախսերի ավելացում չի նախատեսվում: